

שאלות לחזרה במשנה ביצה

פרק א'

כיתה ד'

- א. מה דין ביצה שנולדה ביו"ט שאחר השבת ומדוע? ת. לב"ש: תאכל, כי סוברים שהכנה בידי שמים לא נקראת הכנה, ולב"ה: לא תאכל, כי סוברים שהכנה בידי שמים נקראת הכנה.
- ב. באיזה שיעור עובר על אכילת שאור או חמץ בפסח? ת. בכזית.
- ג. באיזה שיעור עובר על ביעור שאור או חמץ בפסח? ת. לב"ש: שאור בכזית וחמץ בככותבת. ולב"ה: גם שאור וגם חמץ בכזית.
- ד. מה דין הבא לשחוט חיה ועוף ביו"ט לעניין כיסוי הדם? ת. לב"ה: ישחוט רק אם יש לו עפה מוכן מבעוד יום, ולב"ש יחפור בדקר ויכסה.
- ה. ומה הדין אם כבר שחט? ת. מודים ב"ה לב"ש שיחפור בדקר ויכסה.
- ו. באיזה אופן אסור לחפור בדקר ולכסות? ת. כשהחול קשה, וצריך לכתוש אותו.
- ז. האם מכסים באפר כירה? ת. אם מוכנה מעיו"ט: מותר. אם מוכנה מיו"ט: אפר קר – אסור. אפר חם הראוי לצליית ביצה מותר.
- ח. האם מותר להוליך סולם של עליה או שובך ברה"ר? ת. אסור משום מראית עין, כי הרואהו יחשוב שהולך לתקן את עליית גגו.
- ט. האם מותר להוליך סולם של שובך ברה"ר ומדוע? ת. לב"ש: אסור, משום שכל שאסרו חכמים משום מראית עין, אפילו בחדרי חדרים אסור, וב"ה מתירים משום שמחת יו"ט.
- י. כיצד מזמנים גוזלות לשחיטה בבריכה שניה? ת. אומר מבעוד יום זה וזה אני נוטל.
- יא. כיצד מזמנים גוזלות לשחיטה בבריכה ראשונה? ת. לב"ש מנענע, משום שיתכן שכשיבוא לנוטלם ביו"ט ירחם עליהם, ונמצא שטלטלם שלא לצורך, ולב"ה אומר "זה וזה אני נוטל" ולא חוששים שיחוס עליהם.
- יב. מה הדין בזימן שחורים ומצא לבנים או לבנים ומצא שחורים? ת. אסורים.
- יג. מה הדין בזימן שנים ומצא שלושה? ת. אסורים.
- יד. מה הדין בזימן שלושה ומצא שנים? ת. מותרים.
- טו. מה הדין כשיזמן גוזלות בתוך הקן ומצאם לפני הקן ואין קן אחר בתוך 50 אמה? ת. מותרים.
- טז. ומה הדין כשיש קן אחר בתוך 50 אמה? ת. אם זה בשורה שווה – אסורים, ואם זה בקרן זווית מותרים.
- יז. באיזה אופן לא נחלקו ב"ש וב"ה שמותר לסלק את התריסים? ת. כשאין בהם ציר כלל.
- יח. באיזה אופן לא נחלקו ב"ש וב"ה שאסור לסלק את התריסים? ת. כשיש בהם ציר מהצד.
- יט. באיזה אופן נחלקו ב"ש וב"ה האם מותר לסלק את התריסים? ת. כשיש ציר באמצע. ב"ש אוסרים וב"ה מתירים.
- כ. מהו עלי? ת. כלי מעץ כבד מאוד שכותשים איתו את החיטים.
- כא. האם מותר לקחת את העלי בשביל לחתוך עליו בשר ומדוע? ת. ב"ש אוסרים כי מרוב כבדו לא נקרא כלי, וב"ה מתירים משום שמחת יו"ט.
- כב. האם מותר לתת את העור לפני הדרסן ביו"ט ומדוע? ת. ב"ש אוסרים אף להגביהו משום שנראה כאילו רוצה לעבד את העור, וב"ה מתירים כי אם לא נתיר לו לשטוח את העור, אז הוא ימנע משמחת יו"ט ואף לא ישחוט, כדי לא להפסיד את העור.

- כג. האם מותר להוציא קטן או ס"ת מרה"י לרה"ר ? ת. ב"ה מתירים כי "מתוך שהותרה הוצאה לצורך אוכל נפש, הותרה הוצאה גם שלא לצורך אוכל נפש" (אבל רק לצורך אכילה או הנאה) וב"ש אוסרים כי לא אומרים "מתוך שהותרה וכו'.
- כד. האם מותר להפריש חלה ומתנות ביו"ט ומדוע ? ת. כן, כי מותר לשחוט או ללוש ביו"ט.
- כה. האם מותר להפריש תרומה ביו"ט ומדוע ? ת. לא, כי תרומה מפרישים רק לאחר מירוח התבואה, ואסור למרח ביו"ט.
- כו. האם מותר להוליך חלה ומתנות לכהן ? ת. לב"ש : לא, כשם שלא מוליכים תרומה לכהן, כך לא מוליכים חלה ומתנות. לב"ה : כן, משום שתרומה לא מוליכים לכהן ביו"ט, כי אסור גם להפריש אותה ביו"ט, אבל חלה ומתנות שמותר להפריש אותם ביו"ט, אז מותר גם להוליכם לכהן ביו"ט.
- כז. במה נידוכין תבלין או מלח ? ת. לב"ש : תבלין במדוך של עץ, כי לא היה יכול לדוכו מערב יום טוב (שטעמו היה פג) ולכן דיו בשינוי קטן, אבל מלח בפך של חרס או בעץ הפרור כי יכול היה לדוכו מערב יום טוב וטעמו לא היה פג ולכן צריך שינוי גדול.
- כח. לב"ה : תבלין כדרכו במדוך של אבן כי לא היה יכול לדוכו מעריו"ט, אבל מלח במדוך של עץ כי יכול היה לדוכו מעיו"ט.
- כט. ומה ההלכה ? ת. תבלין במדוך של אבן, ובמלח מטה המדוכה על צידה ודך בשינוי.
- ל. כיצד בוררים קטניות ביו"ט ? ת. לב"ש בורר אוכל מתוך פסולת. לב"ה יכול לברור פסולת מתוך אוכל בחיקו, בקנון, ובתמחוי. ולר"ג ממלא את הכלי במים, עד שהפסולת צפה מלמעלה, ומסיר אותה בידו.
- לא. באלו אופנים אסור לברור לב"ה, ומדוע ? ת. בטבלא (על השולחן) בנפה ובכברה, מפני שבדר"כ מכינים בכלים הללו הרבה, וזה נראה שהוא מכין מיו"ט לחול.
- לב. האם מותר לשלח חיה בהמה ועוף ? ת. לב"ש אסור ומותר רק מנות מוכנות, ולב"ה מותר
- לג. האם מותר לשלוח תבואה ? ת. לת"ק אסור כי צריכים לטחון אותה, ואסור לטחון ביו"ט. ולר"ש מותר כי יכול לכותשה במכתשת קטנה.
- לד. האם מותר לשלוח כלים שאינם תפורים ? ת. כן, כי יכול להתכסות איתם.
- לה. האם מותר לשלוח מנעלים שאינם תפורים ? ת. לא, כי אין לו מה לעשות איתם, וזה מוקצה.
- לו. האם מותר לשלוח בגד שיש בו כלאיים ? ת. כן, בתנאי שהם קשים ואינם מחממים, שאז יכול לשבת או לשכב עליהם.
- לז. האם מותר לשלוח סנדל המסומר ? ת. לא, כי חכמים גזרו שלא ללבשו עקב מעשה שהיה, ולכן אין לו מה לעשות עם זה.
- לח. האם מותר לשלוח מנעל לבן ? ת. במקומו של רבי יהודה אסור, כי היו נוהגים שלא ללכת עם מנעל לבן, וצריך אומן לצבעו, ואסור לצבוע ביו"ט.